

ustanovitelj prezaslužnega reda. Brat Ivan, tako so ga še vedno zvali, je bil temeljito izobražen. Proučil je vse modroslovje, in ta beseda je imela v srednjem veku častnejši in širši pomen kakor dandanes. V bogoslovju si je kljub svoji mladosti priboril častno mesto med ondotnimi učenjaki; a hvalili so tudi njegovo veliko spretnost v godbi in obsežno izobraženost v naravoslovju, s čimer se je le malokdo takrat pečal. Brat Ivan bi bil čast delal vsaki vseučiliški stolici.

Sama učenost pa človeka ne osrečuje. Treba mu je tudi notranjega sladkega miru, one neizrekljive zadovoljnosti, ki kraljuje v

blagrovanih srcih trdnih značajev. Redovnik, ki ima popoln poklic za svoj skromni, a presrečni stan, se lahko povspe do takega miru, do take zadovoljnosti, kakor pravi redovnik, v pesmi o sebi peva:

Nikomur tu nisem na poti,
Na poti ni meni nikdó;
Kdo čisto veselje mi moti,
Kdo moti življenje mirnó?

Tak redovnik je bil brat Ivan; srečen, ne v posvetnem šumu, ne v zemeljskih radostih, temveč srečen v duši. Njegovo vedenje je kazalo nekaj nadčloveškega. Zato ni čuda, da so mu dali kmalu priimek: „Fra Angelico, brat angelski.“ Da, angelu



Fiesole.

je bil podoben po čednostih svojih, po dušnem in telesnem miru, po vzvišeni ljubezni do Boga in do bližnjega.

Iz teh vrstic si je lahko vsakdo v mislih naslikal brata Ivana v resnični obliki.

Njegovi predstojniki v samostanu ga niso odločili samo za študije. Spoznali so dobro ne le njegov razum, njegovo bistro glavico, temveč tudi spretnost njegovih čilih rok. Uvideli so, da je brat Ivan ustvarjen bolj za umetnost kakor pa za učenost in vedo. Radi tega so mu veleli posvetiti se predvsem umetnostim. Kakor pri vsakem redovniku, obveljalo je i pri njem načelo: okleni se pred vsem tiste stroke, za katero imaš največ zmožnosti. Drugi sa-

mostanski opravki ti niso mari; tudi ti ni treba skrbeti niti za stanovanje, niti za živž, niti za obleko, vse to ti dá samostan.

Srečni redovniki! Koliko lahko storé za svoj ožji smoter! Če namreč kreposten, nadarjen mož vso svojo pozornost ter svoje dušne in telesne sile obrača le na jedno podjetje, potem lahko visoko dospe.

Ni čuda torej, da so posebno v srednjem veku redovniki toliko dosegli.

Brat Ivan je torej odslej umetnik; v tej stroki naj deluje, tu naj uporabi svoje velike zmožnosti. Z umetnostjo naj pomaga, da njegov red doseže svoj visoki namen: čast božjo in blagor ljudij. Kakor drugi sobrati s plamenitim govorništvo, ali pa z